

# Kadernota 2025

Versie: Vastgesteld door Raad

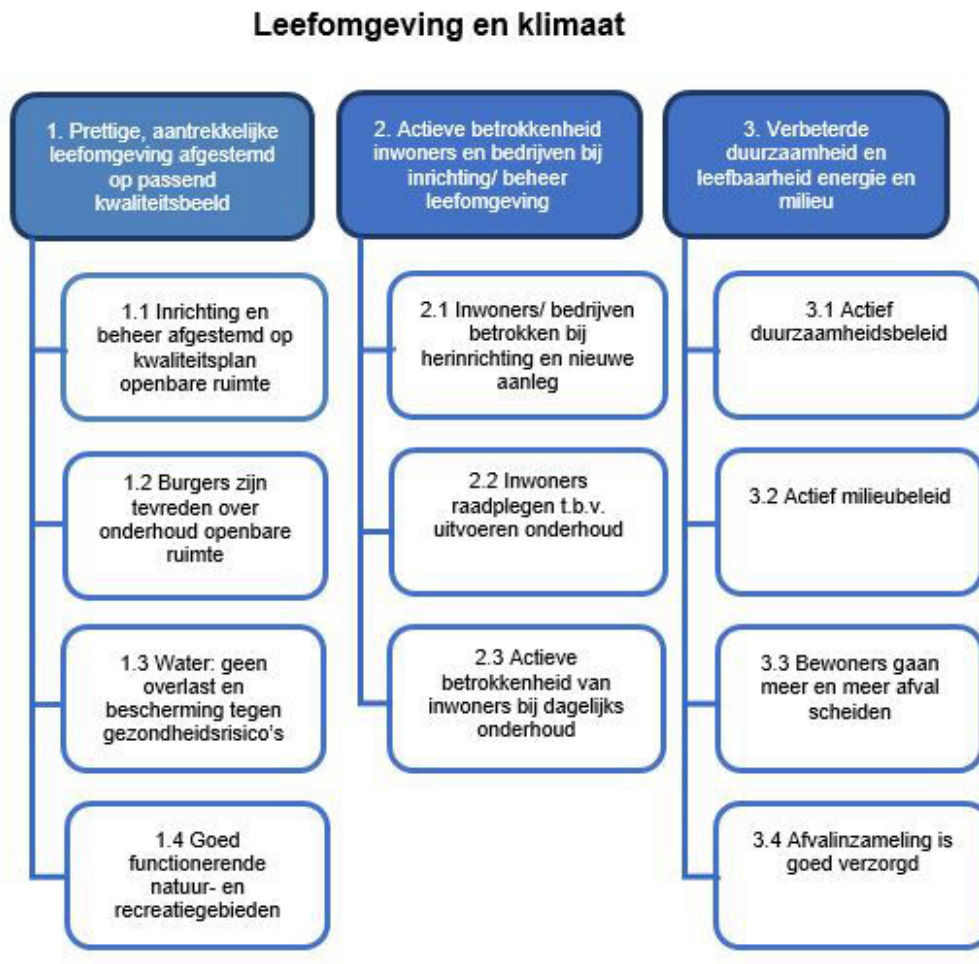
18 Juli 2024



# Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M. van den Berg

## Doelstellingen in één oogopslag



## Nieuwe ontwikkelingen

### Programma duurzaamheid

In de afgelopen kabinetsperiode vonden uitkeringen voor de uitvoering van Klimaatbeleid plaats via een grote hoeveelheid Specifieke Uitkeringen (SPUK's) met gedefinieerde bestedingsdoelen, termijnen en rapportageverplichtingen. Dit betekent dat er weinig vrijheid is bij de besteding van de toegekende klimaatbudgetten en de programmering van klimaatbeleid. Diverse SPUK's lopen door in 2025 en verder.

In 2025 gaan we de duurzaamheidsagenda evalueren. Vervolgens zullen we in samenwerking met de gemeenteraad en de samenleving werken aan een nieuwe uitvoeringsagenda voor de periode 2026 – 2030.

Andere nieuwe activiteiten in 2025 vanuit het duurzaamheidsprogramma zijn:

- Opstellen van een soortenmanagementplan en aanleg alternatieve verblijven voor vleermuizen<sup>3</sup>.
- Opzetten en beheren van een klantvolgsysteem voor de wijkgerichte aanpak om van het aardgas af te gaan (uitvoering van de transitievisie warmte).

Hierop komen we bij de Programmabegroting 2025 terug.

### Voorziening voor realiseren faunavoorzieningen

Vanuit het uitvoeringsprogramma Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022-2030 willen we faunatunnels, keienpassages en andere voorzieningen realiseren. Deze hebben we tot op heden in reguliere (grote) onderhoudsprojecten ingepast. Financieel is dat niet langer haalbaar.

Om faunavoorzieningen te kunnen blijven aanleggen is extra budget nodig. Idealiter zouden we de dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen willen verhogen. Faunavoorzieningen zijn niet standaard opgenomen in het onderhoudsplan. Bij het opstellen van een projectplan onderzoeken we of faunavoorzieningen nodig zijn en ingepast kunnen worden. Het benodigd budget per jaar verschilt. Inschatting is dat de kosten gemiddeld € 20.000 per jaar bedragen. Voorstel is dit budget structureel op te nemen.

---

<sup>3</sup> De Raad van State heeft uitspraak gedaan over voldoende ecologisch onderzoek bij isolatie van dak en spouwmuur van woningen. Om isolatie van woningen en gebouwen mogelijk te blijven maken moeten gemeenten een soortenmanagementplan opstellen en alternatieve verblijven voor vleermuizen gaan aanleggen.

## **Plaagdierbeheersing**

Het voorkomen van overlast door plaagdieren is een gemeentelijke taak. Voor inwoners en bedrijven is de gemeente het eerste aanspreekpunt bij overlast van knaagdieren en andere plaagdieren. Denk hierbij aan ratten, muizen en de Amerikaanse rivierkreeft.

De bestrijding van ongedierte in de openbare ruimte is een taak van team Wijkbeheer. Hiervoor is een aantal collega's opgeleid. Bestrijding in en om het huis of bedrijf is aan de eigenaar van het pand. Ongedierte houdt echter geen rekening met perceelsgrenzen. Nu we merken dat de overlast van plaagdieren toeneemt, is het de wens om ongediertebeheersing integraler aan te pakken.

Deze integrale aanpak bestaat uit het monitoren van plaagdieroverlast, het informeren van bewoners, in gesprek gaan met woningeigenaren en woningbouwverenigingen en het nemen van preventieve maatregelen. Uitgangspunt is preventie, maar als dit niet voldoende werkt, hoort ook bestrijding bij de integrale aanpak. We werken nauw samen met het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD).

De integrale aanpak vraagt meer dan voorheen continue inspanning die moet worden aangestuurd door een nieuw aan te stellen adviseur plaagdierbeheersing. Hiervoor willen we een adviseur toevoegen aan team Wijkbeheer (€ 80.000). Deze adviseur kan zich effectiever en volledig richten op het plaagdierbeheersing en niet in een combi-functie..

Naast deze functie is ook een budget van € 10.000 nodig voor het inzetten van middelen op het gebied van bestrijding, informatie en kennisontwikkeling.

## **Risico's**

### **Lachgascilinders**

Sinds 1 januari 2023 valt lachgas onder de Opiumwet. Het gebruik en afdanken van lachgascilinders is dus verboden. Daarmee verviel ook het systeem van statiegeld op de cilinders waar het gas in verpakt zit. De praktijk is nu dat de cilinders worden gedumpt in de openbare ruimte en/of in huishoudelijk afvalcontainers. Dat kan ontploffingen in vuilniswagens en afvalverbrandingsinstallaties opleveren en dus grote schade en serieuze veiligheidsrisico's veroorzaken.

Het AfvalEnergieBedrijf (AEB) is daarom gestopt met het rechtstreeks accepteren van Diemens restafval. We moeten het restafval nu eerst laten fijnmalen voordat we het kunnen aanbieden bij het AEB. Dat kost extra geld. Vooralsnog wordt geraamd dat de meerkosten € 80 per ton bedragen. Uitgaande van 6.100 ton restafval zouden de extra kosten daarmee op € 488.000 uit kunnen komen. Wanneer er meer duidelijkheid is over oplossingen en kosten, komen we daarop terug.

### **Onderzoek invoering milieuzones**

In het coalitieakkoord 2022-2026 en in het decentraal uitvoeringsplan voor het Schone Luchtakkoord is opgenomen dat we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het invoeren van milieuzones in Diemen voor autoverkeer en/of vrachtverkeer. Dit onderwerp is ook opgenomen in het ontwerp Actieplan Geluid. Daarbij willen we aansluiten op de ervaringen die hiermee worden opgedaan in Amsterdam en andere gemeenten. In 2025 pakken we dit onderzoek op. Wij willen dan ook opnieuw kijken naar de mogelijkheid van een milieuzone voor brom- en snorfietsen. Op basis van het onderzoek willen we bepalen welke milieuzones in Diemen worden ingevoerd en welke kosten zijn verbonden aan de invoering en handhaving.

### **Beheer Diemberbos**

Het fonds waaruit het beheer in het Diemberbos nu betaald wordt, zal binnen een aantal jaren leeg raken. Met diverse partijen verkennen we de mogelijkheden om tot een structurele oplossing voor het beheertekort van het Diemberbos te komen. Dit heeft nog niet tot concrete afspraken geleid. In de begroting hebben we structureel al € 58.000 opgenomen als garantstelling voor het beheer voor het Diemberbos. Die bijdrage effecueren we overigens pas als ook de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland hun bijdrage leveren. Afhankelijk van welke partijen meefinancieren en hoeveel partijen bijdragen kan de bijdrage van Diemen oplopen tot een veelvoud van wat we nu opgenomen hebben. Gezien de zorgen over de financiering van het beheer van het Diemberbos vanaf 2026, zullen wij u in 2025 uitgebreider informeren voorafgaand aan het opstellen van de Kadernota 2026.

### **Nieuwe condoleanceruimte Rustoord**

Sinds 2010 is de gemeente eigenaar van begraafplaats Rustoord. De gedateerde condoleanceruimte is aan vervanging toe. Ook is het gebouw eigenlijk iets te klein voor de functie. Komend jaar is een goed moment om de condoleanceruimte te vervangen. Dit komt door de ontwikkelingen op het naastliggende terrein, waar Hof van Saan wordt ontwikkeld tot woonwijk. Dit betekent dat er komende jaren sloop- en bouwactiviteiten plaatsvinden, die we kunnen combineren met de werkzaamheden voor een nieuwe condoleanceruimte. We gebruiken de komende maanden om het plan verder uit te werken.

### **Monitoren autoverkeer en geluidbelasting gemeentelijke wegen**

Op grond van de Omgevingswet moeten gemeenten de ontwikkeling van het autoverkeer op de gemeentelijke wegen gaan monitoren. Bij een toename van het autoverkeer moeten gemeenten dan onderzoeken of geluidmaatregelen noodzakelijk zijn voor geluidgevoelige functies zoals woningen. We moeten dus verkeersgegevens gaan verzamelen en ook kenmerken van het wegennet en lokale spoorwegen. De precieze invoeringsdatum is nog niet bekend. In 2025 starten we de voorbereiding van de monitoring. Hierbij is externe ondersteuning noodzakelijk. De kosten van de voorbereiding en uitvoering in de jaren daarna zijn nu nog niet bekend.

## Aanpassingen investeringen

### Nieuwe investeringen:

| Naam investering                       | Jaar | Investeringsbudget |
|----------------------------------------|------|--------------------|
| PVC riolering Achterplein Gemeentehuis | 2027 | 133.000            |
| PVC riolering Diemerdreef              | 2027 | 1.123.000          |
| PVC riolering Julianaplantsoen         | 2026 | 696.000            |
| PVC riolering Kruidenhof               | 2026 | 2.066.000          |
| PVC riolering Polderland               | 2028 | 1.747.000          |
| PVC riolering Sportplein Biesbosch     | 2027 | 150.000            |
| PVC riolering Stammerdijk              | 2025 | 100.000            |
| PVC riolering Verrijn Stuart           | 2028 | 2.727.000          |
| LED verlichting openbare buitenruimte  | 2025 | 70.000             |

- **LED-verlichting openbare buitenruimte**

Vanaf 2013 is de gemeente Diemen bezig met het terugdringen van het energieverbruik van de openbare buitenverlichting. Dit doen we door conventionele verlichting te vervangen door duurzame LED-verlichting. De ambitie is om in 2030 alle conventionele verlichting te hebben vervangen voor LED-verlichting. In het Programma Groot Onderhoud is de vervanging van conventionele verlichting naar duurzame LED-verlichting opgenomen voor de gebieden die op de planning staan tot 2030. Voor de gebieden die pas na 2030 op de planning voor groot onderhoud staan, stellen we voor om de vervanging naar duurzame LED-verlichting naar voren te halen en hiervoor de komende 5 jaar € 70.000 per jaar te reserveren als investering.

### Aanpassing investeringen:

| Naam investering                                                  | Jaar |       | Investeringsbudget |           |
|-------------------------------------------------------------------|------|-------|--------------------|-----------|
|                                                                   | Oud  | Nieuw | Oud                | Nieuw     |
| Aanpassen E-installatie en LED verlichting begraafplaats Rustoord | 2024 | 2025  | 18.000             | 22.000    |
| Gevel isoleren kapel begraafplaats Rustoord                       | 2024 | 2025  | 10.000             | 12.000    |
| Vervangen onderheid riool Hoofdassen                              | 2024 | 2026  | 500.000            | 500.000   |
| PVC riolering Buitenlust                                          | 2026 | 2026  | 390.000            | 1.149.000 |
| PVC riolering Hoofdassen                                          | 2023 | 2026  | 40.000             | 244.000   |
| PVC riolering Flats Rode Kruislaan                                | 2025 | 2026  | 340.000            | 276.000   |
| PVC riolering Akkerland                                           | 2025 | 2026  | 1.200.000          | 2.178.000 |
| PVC riolering Bergwijpark zuid                                    | 2025 | 2025  | 880.000            | 1.164.000 |
| Verlagen waterpeil Oosterringvaart                                | 2023 | 2025  | 800.000            | 800.000   |

### Toelichting aanpassingen:

Voor het onderhoud van gemeentelijke gebouwen wordt momenteel het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) 2024-2033 opgesteld. Hierin zetten we diverse werken (Investerings en werken vanuit de Voorziening) opnieuw in de tijd uit. Door corona, krapte op de arbeidsmarkt, het proces van de Huisvestingsvisie gemeentehuis en langdurig ziek personeel is dit noodzakelijk. Daarnaast zijn er diverse extra werken bij gekomen die niet vooraf waren voorzien. Daardoor konden we sommig werk nog niet uitvoeren of hebben we werk uitgesteld.

Met het geactualiseerde MJOP is het plan weer up to date en is het weer een reële weergave van uit te voeren werken. In het MJOP 2024-2033 is het rapport over de toekomst van het Duran-zwembad en het in stand houden van het huidige gebouw meegenomen. Daarnaast zijn de afgelopen jaren de prijzen explosief gestegen. Alle werken zijn daardoor in prijs opgewaardeerd met circa 20% vanaf 2025 om een reëlere afspiegeling te krijgen in de prijzen voor de werken.

De gewijzigde budgetten, gewijzigde jaartallen en nieuwe werken zijn opgenomen in de Kadernota 2025. Zo is dit afgestemd met het Meerjaren Onderhoudsplan 2024-2033, dat later in dit jaar ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

- *Vervangen onderheid riool Hoofdassen*

De reconstructie van de Hoofdassen wordt uitgevoerd in 2026. Het vervangen van de onderheide riolering is onderdeel van die reconstructie en daarmee eveneens doorgeschoven naar 2026.

- *PVC riolering Buitenlust*

Het vervangen van de PVC riolering was tot nu toe verdeeld over twee investeringen: riolering Ouddiemerlaan (€ 420.000) en riolering Buitenlust (€ 390.000). De investeringen worden samengevoegd, waardoor de investering voor de Ouddiemerlaan komt te vervallen. De investering PVC riolering Buitenlust is herijkt in het licht van het in april 2024 door de raad aangenomen Programma Klimaatadaptatie 2024-2028.

- *PVC riolering Hoofdassen*

De omvang van de rioolvervang is groter dan eerder ingeschat. De investering is herijkt aan de hand van het Programma Klimaatadaptatie.

- *PVC riolering flats Rode Kruislaan*

De hoeveelheid te vervangen riolering en de kosten zijn herijkt aan de hand van het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028.

- *PVC riolering Akkerland*

De periode van uitvoering en de kosten zijn herijkt aan de hand van het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028.

- *PVC riolering Berwijckpark zuid*

De hoogte van de investering is herijkt aan de hand van het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028.

- *Verlagen waterpeil Oosterringvaart*

De voorbereiding van de werkzaamheden neemt meer tijd in beslag dan eerder ingeschat. De grotere complexiteit en de afstemming met bewoners zijn daar de belangrijkste redenen voor. De uitvoering vindt naar verwachting plaats in 2025.

## Wat gaat het kosten?

| Leefomgeving en klimaat                                       | 2025        | 2026        | 2027        | 2028        |
|---------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Nieuwe ontwikkeling</b>                                    |             |             |             |             |
| Programma duurzaamheid                                        | -           | -           | -           | -           |
| Voorziening voor realiseren faunavoorzieningen                | -20         | -20         | -20         | -20         |
| Plaagdierbeheersing                                           | -90         | -90         | -90         | -90         |
| <b>Totaal Nieuwe ontwikkeling</b>                             | <b>-110</b> | <b>-110</b> | <b>-110</b> | <b>-110</b> |
| <b>Risico</b>                                                 |             |             |             |             |
| Lachgascilinders                                              | PM          | PM          | PM          | PM          |
| Onderzoek invoering mileuzones                                | PM          | PM          | PM          | PM          |
| Beheer Diemberbos                                             | PM          | PM          | PM          | PM          |
| Nieuwe condoleanceruimte Rustoord (€ PM)                      | PM          | PM          | PM          | PM          |
| Monitoren autoverkeer en geluidsbelasting gemeentelijke wegen | PM          | PM          | PM          | PM          |
| <b>Totaal Risico</b>                                          | <b>-</b>    | <b>-</b>    | <b>-</b>    | <b>-</b>    |
| <b>Eindtotaal</b>                                             | <b>-110</b> | <b>-200</b> | <b>-443</b> | <b>-513</b> |

